

CENG 434 Kriptoloji – 5. Ders

Alper UĞUR

**CENG 507 :
KRİPTOGRAFİK ALGORİTMALAR VE
SİSTEMLER**

**CENG 434:
KRİPTOLOJİ**

Güvenlik Hizmetleri (Security Services)

- Gizlilik (Confidentiality)
- Bütünlük (Integrity)
- Kimlik doğrulama (Authentication)
- Ulaşılabilirlik (Availability)
- Rededememe (Non-repudiation)

Kimlik doğrulama (Authentication)

- Varlığın iddia ettiği kimliğini doğrulamak (Who are you, really?)
- Varlığın orijinallliğini doğrulamak (authentic document)

GANDALF ?

Kimlik doğrulama (Authentication)

- Elde edilen (You have)
- Sahip olunan (You own)
- Her ikisi (Both)

- Challenge-Response

Two-Factor Authentication

Keep unauthorized users out of your account by using both your password and your phone

*“This site wants a two-factor authentication.
A retina scan and a urine sample.”*

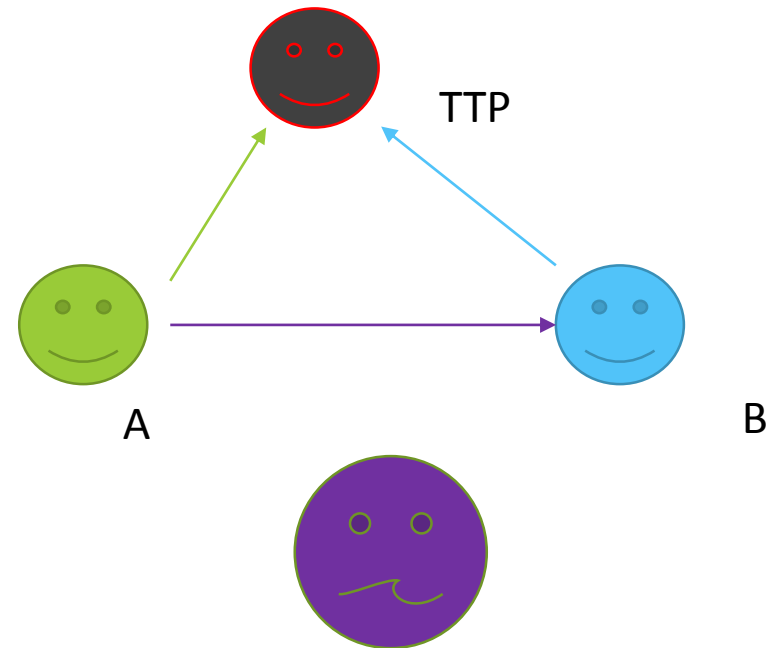
Simetrik şifreleme

- Kimlik doğrulama
 - Sadece anahtar sahipleri
 - $C = E_K(P)$
- Mesajın orijinalligi?
- Her anahtarı olan içeriği değiştirip gönderebilir
- Kendisinin oluşturduğunu reddedebilir

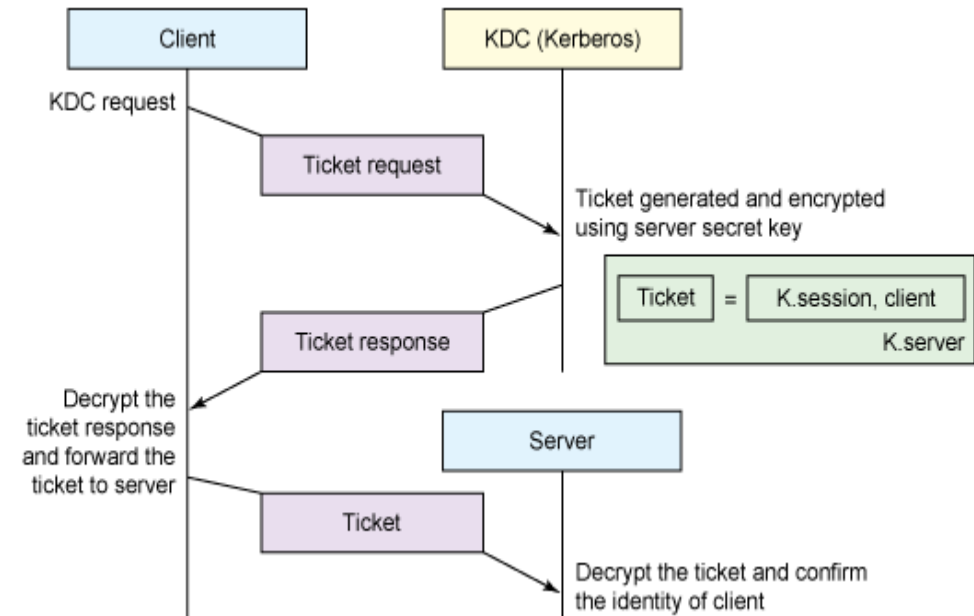
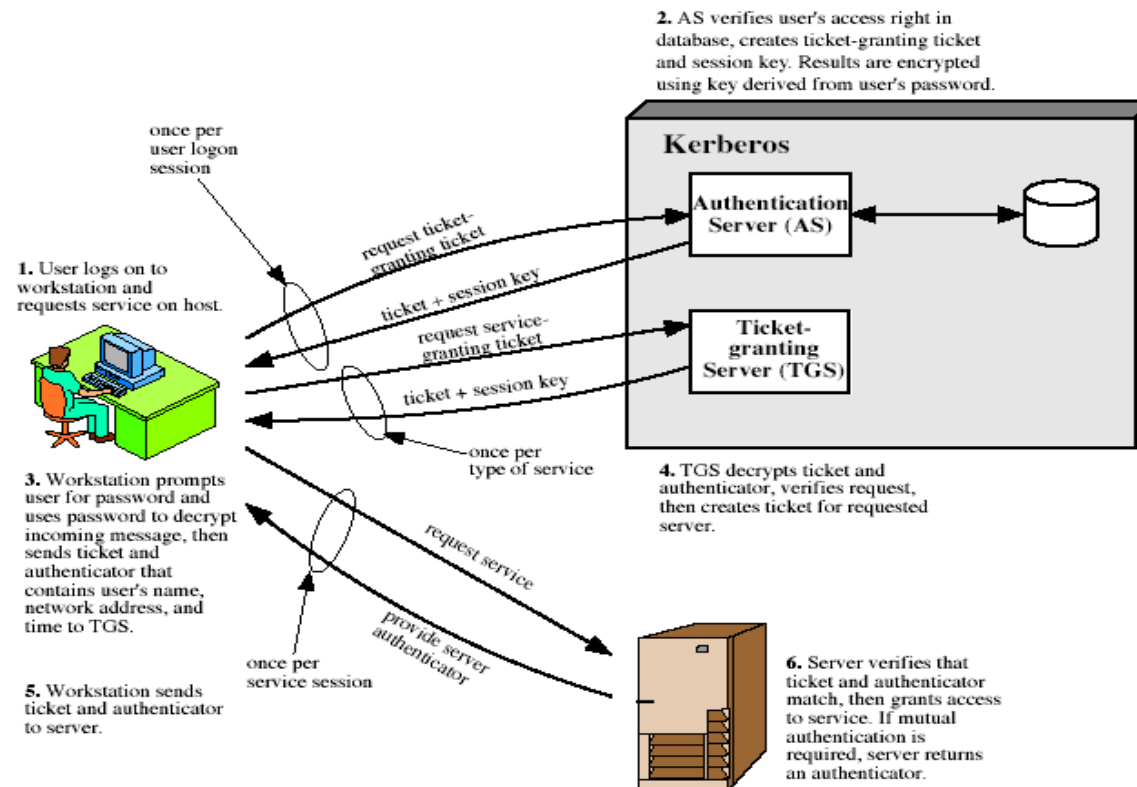

Simetrik şifreleme

- Güvenilir Üçüncü Taraf (Trusted Third Party)
- Mesajın orijinalliği?
- $K1: (A,B)$ $K2: (A,C)$ $K3: (B,C)$
- $E_{K1}(M)$; $M, E_{K1}(M)$
- $M, E_{K1}(M)$; $M, E_{K2}(E_{K1}(M))$
- $M, E_{K2}(M)$

KERBEROS

Rasgele Sayı Üreteçleri

- `Math.rnd(seed);`

- Rasgelelik

(Randomness)

- Tek bir sayıdan bahsetmek yerine, bir dizi sayı söz konusu

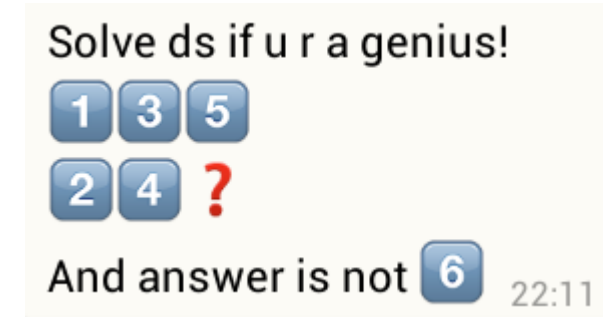
- Düzgün dağılım
sayıların dağılımı, ortaya çıkma sıklıkları

(Uniform distribution)

- Bağımsızlık

(Independence)

Dizideki hiçbir sayı diğerlerinden çıkarım yapılarak tahmin edilemez

Sözde Rasgele Sayı Üretimi Pseudo-random number generators (PRNGs)

«Eskimiş yöntemler»

- Kareortası yöntemi

1. Başlangıç tohumu (4 basamaklı tamsayı)
2. Karesini al
3. Ortasındaki 4 basamaklı sayıyı al
4. Bu sayıyı yeni Başlangıç tohumu olarak ata
5. Sayıyı 10.000'e böl.
6. Sonuç rasgele sayın olacak
7. Yeni üretmek için 2'ye geri dön.

$$s_0 = 5197$$

$$s_1: 5197^2 = 27\underline{0088}09 \rightarrow s_1 = 0088, R_1 = 0.0088$$

$$s_2: 0088^2 = 00\underline{0077}44 \rightarrow s_2 = 0077, R_2 = 0.0077$$

$$s_3: 0077^2 = 00\underline{0059}29 \rightarrow s_3 = 0059, R_3 = 0.0059$$

$$s_i = 6500$$

$$s_{i+1}: 6500^2 = 42\underline{2500}00 \rightarrow s_{i+1} = 2500, R_{i+1} = 0.0088$$

$$s_{i+2}: 2500^2 = 06\underline{2500}00 \rightarrow s_{i+2} = 2500, R_{i+1} = 0.0088$$

Midsquare method:

1. Start with an initial seed (e.g. a 4-digit integer).
2. Square the number.
3. Take the middle 4 digits.
4. This value becomes the new seed. Divide the number by 10,000. This becomes the random number. Go to 2.

Doğrusal uyumlu üreteçler (Linear congruential generator)

4 tamsayı

- $m \bmod m > 0$
- a çarpan (katsayı) $0, 0 < a < m$
- c artım (eklenen) $0, 0 < c < m$
- X_0 başlangıç değeri $0, 0 < X_0 < m$

4 integer

- m the modulus $m > 0$
- a the multiplier $0, 0 < a < m$
- c the increment $0, 0 < c < m$
- X_0 the starting value $0, 0 < X_0 < m$

The algorithm is

$$X_{n+1} = (aX_n + c) \bmod m$$

Where $n > 0$

Algoritma: $n > 0$ olmak üzere

$$X_{n+1} = (aX_n + c) \bmod m$$

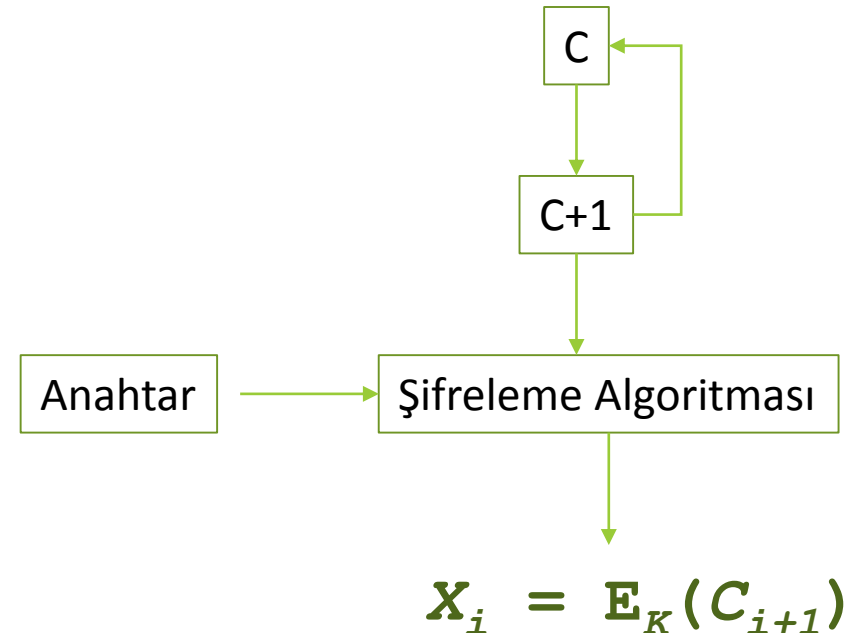
- $a=1, c=1$?
- $a=7, c=0, m=32, X_0=1$
 - $\{7, 17, 23, 1, 7, \dots\}$
- $a=5$
 - $\{5, 25, 29, 17, 21, 9, 13, 1, 5, \dots\}$

Doğrusal uyumlu üreteçler (Linear congruential generator)

Lagged Fibonacci generator (LFG)

Blum Shub Shub

Kriptografik Üreteçler

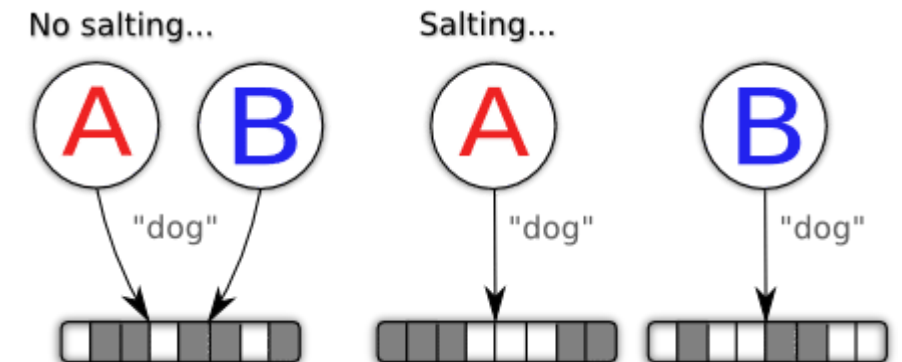
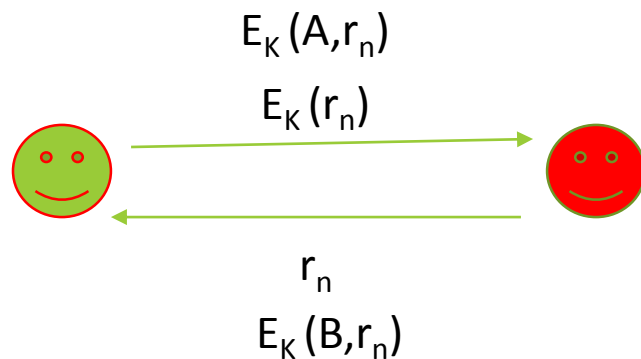

Rasgele Sayı Üreteçleri

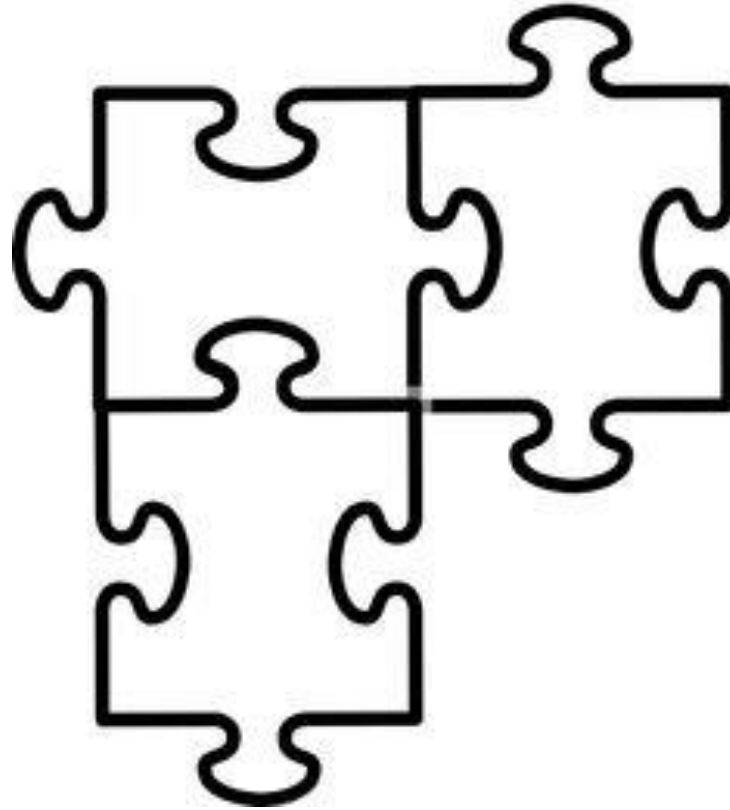
- Kimlik doğrulama
- Meydan okuma-Cevap
- Protokol güvenliği
- «Tuz'la da kokmasın»

Authentication
Challenge-Response
Protocol security
Salting passwords

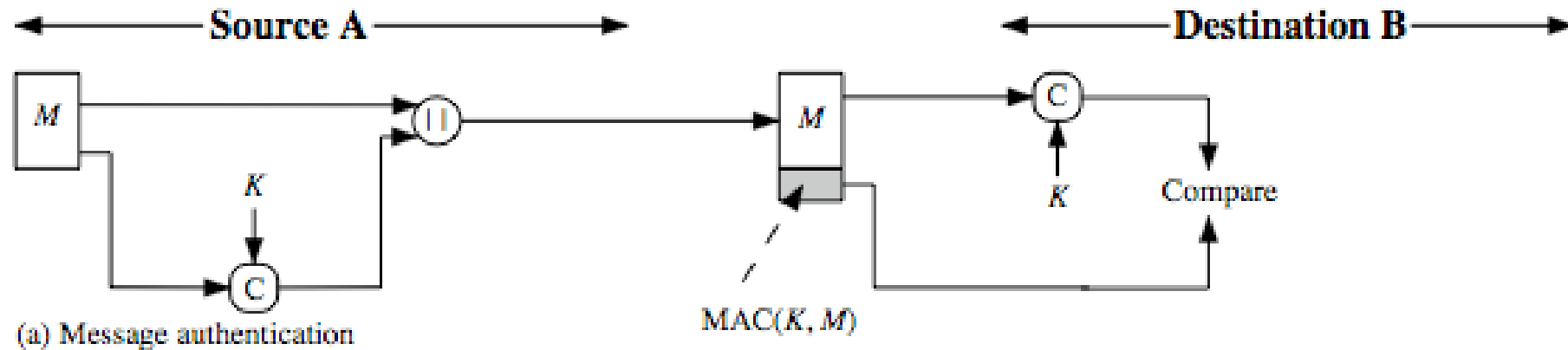
Ara - 10dk

Bütünlük(Integrity)

- MAC (Message Authentication Code)
- $MAC = C(K, M)$
- Mesaj özeti HASH

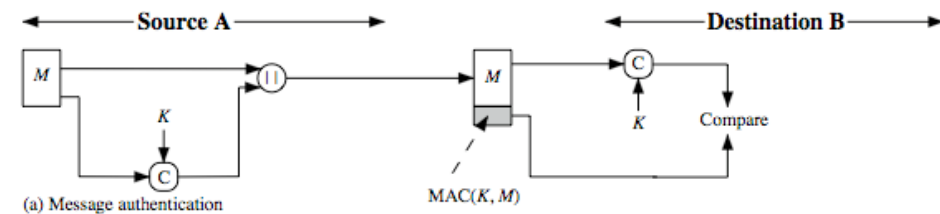
a small fixed-sized block of data
generated from message + secret key
 $MAC = C(K, M)$
appended to message when sent

Bütünlük(Integrity)

- Aynı özete sahip başka bir mesaj bulunamamalı
- Düzgün dağılım
- Çığ etkisi
- Tersinir olmayan bir fonksiyon olmalı
- $MAC = C(K,M)$ $C^{-1}(MAC) = K, M$

- N byte -> 256bit

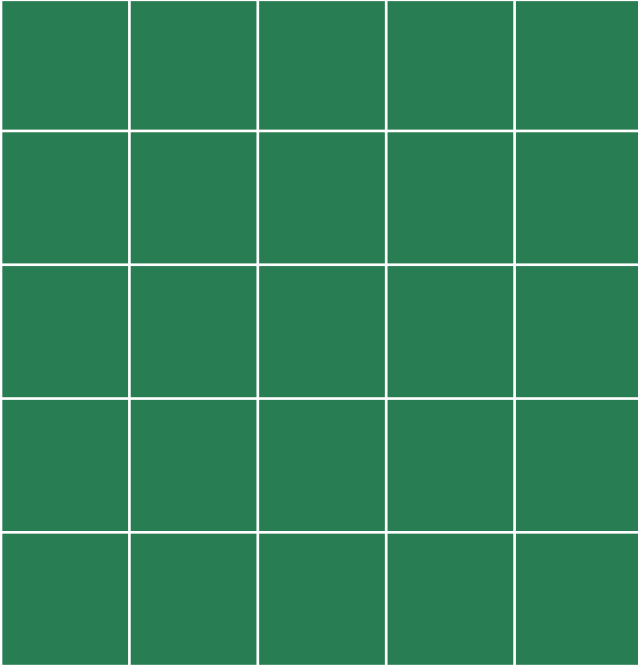
Özetleme Fonksiyonları (Hash Functions)

- Girdinin boyutu sınırlı olmamalı
(No limitation for the size of input)
- Çıktının boyutu sabit olmalı
(fixed-length output)
- $H(M)$ fonksiyonu hesaplanması kolay olmalı
($H(M)$ easy to calculate, implement)
- **Tek yönlülük:** $H(M) = h$ ise bilinen h de M nin hesaplanması mümkün olmamalı
One-way: $H(M)=h$ where it is infeasible to computationally find M from h
- **Zayıf çakışma dayanıklılığı (weak collision resistance)**
 - $H(M') = H(M)$, $M' \neq M$
- **Güçlü çakışma dayanıklılığı (strong collision resistance)**
 - (M, M') where $H(M)=H(M')$

Güvercin yuvası prensibi (Pigeon Hole Principle)

Güvercin Yuvası

- Güvercin sayısı ve yuva sayısı
- # of pigeon and # of holes
- Boş kalma (any unoccupied?)
- 1+ güvercin yerleşmesi
- (more than one pigeon in one hole)

Doğumgünü İkilemi (Birthday Paradox)

- Bir odada doğumgünü aynı olan iki kişinin olma olasılığı nedir?

(%100 : odadaki kişi sayısı?)

(%50: odadaki kişi sayısı?)

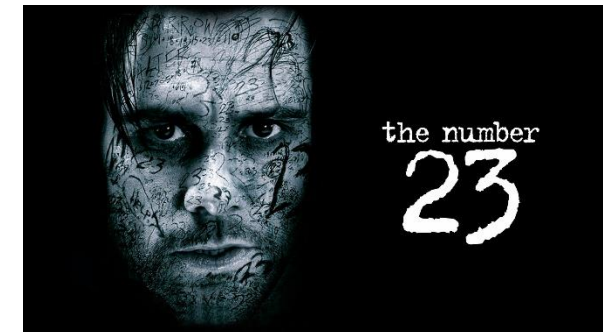
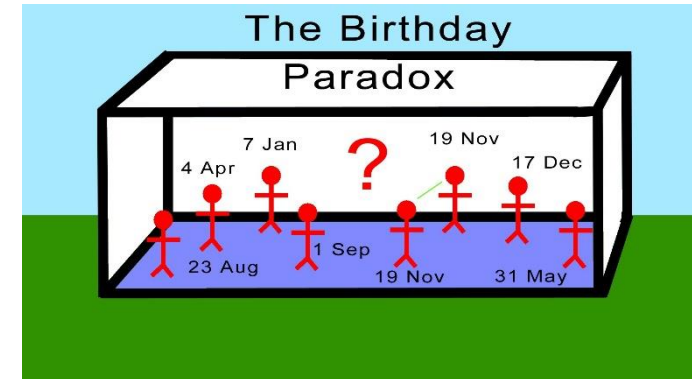
What's the probability for two person having same birthday?

(%100 : # of person in the room?)

(%50: # of person in the room?)

$$22 + 21 + 20 + \dots + 1 = 253$$

$$\binom{n}{2} = \binom{23}{2} = 23 \cdot 22 / 2 = 253$$

Doğumgünü İkilemi (Birthday Paradox)

- Bir odada doğumgünü aynı olan iki kişinin olma olasılığı nedir?
(%100 : odadaki kişi sayısı?)
(%50: odadaki kişi sayısı?)

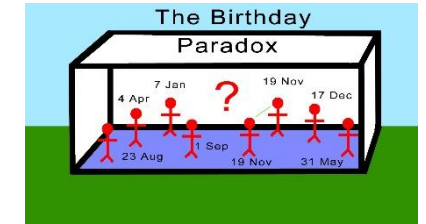
What's the probability for two person having same birthday?

(%100 : # of person in the room?)

(%50: # of person in the room?)

$$365!/(342!)(365^{23}) = 0,493$$

$$1-0,493=0,51$$

- $P(o)+P(o') = 1$
- $P(o) = 1-P(o')$
- $365/365, 364/365, 363/365, \dots, 1/365$
- Ör: 30 kişi
- $(365.364.363 \dots 336)/ 365^{30}$
- $= (365!)/(335!)(365^{30})$
 $(335! = (365-30)!)$
- $= 0,29$
- $P(o') = 0,29 \quad P(o) = 1-0,29 = 0,71$

Doğumgünü İkilemi (Birthday Paradox)

- Bir odada doğumgünü aynı olan iki kişinin olma olasılığı nedir?
(%100 : odadaki kişi sayısı?)
(%50: odadaki kişi sayısı?)

What's the probability for two person having same birthday?

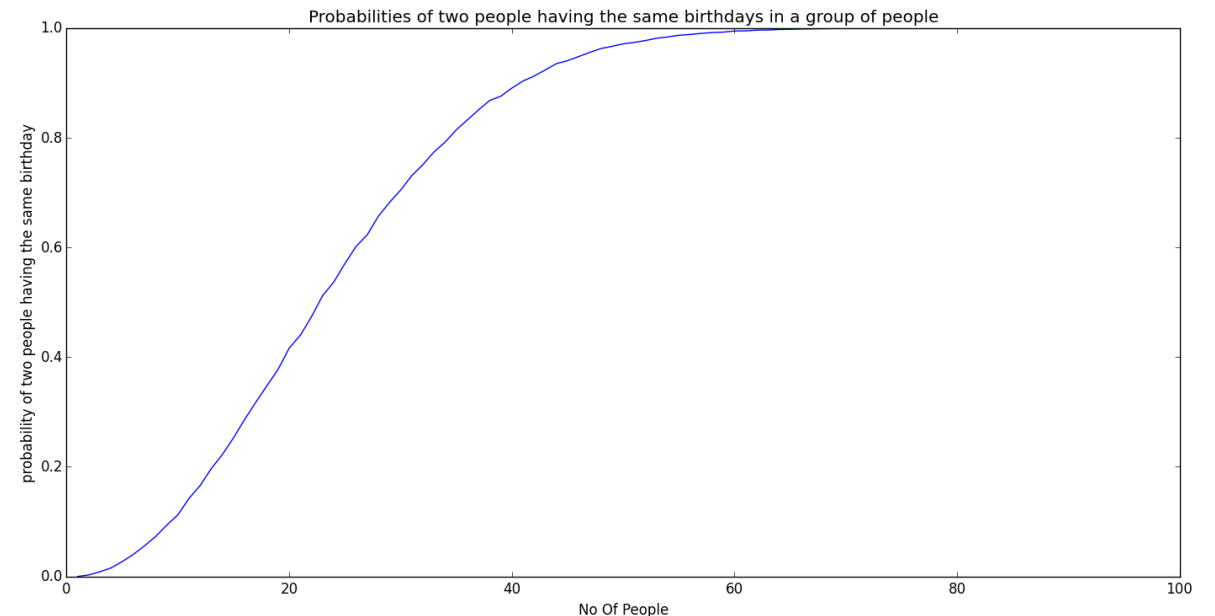
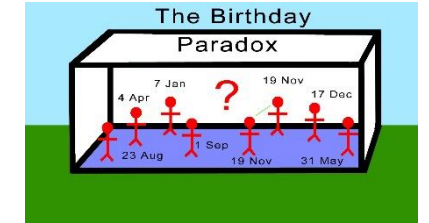
(%100 : # of person in the room?)

(%50: # of person in the room?)

$$365!/(342!)(365^{23}) = 0,493$$

$$1-0,493=0,51$$

- $P(o)+P(o') = 1$
- $P(o) = 1-P(o')$
- $365/365, 364/365, 363/365, \dots, 1/365$

Özetleme Fonksiyonların Güvenliği (Security of Hash Functions)

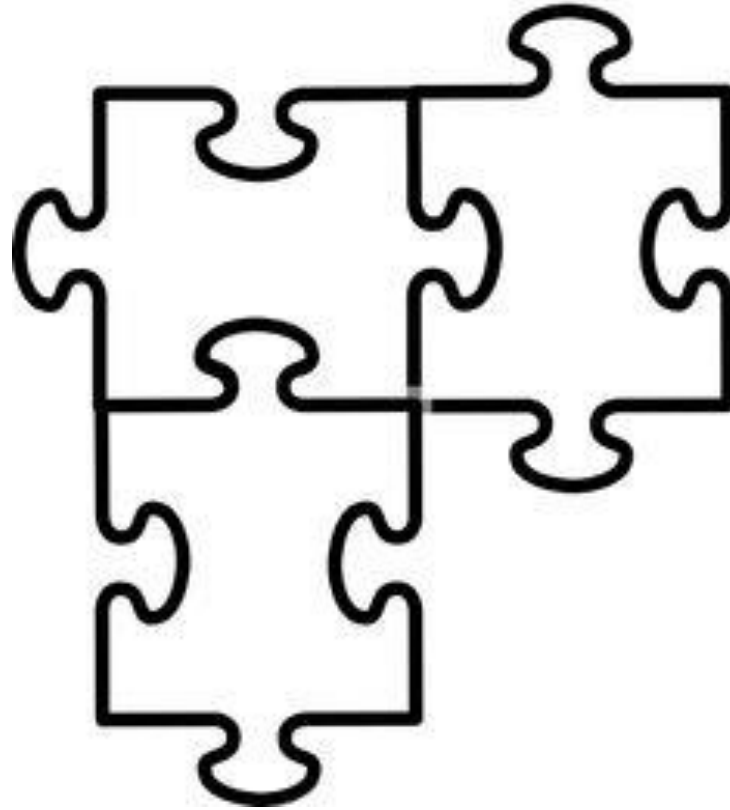
- Özet uzunluğu yeterli mi?
- MD5 sözlük saldırısı (dictionary attack) (16 karakter)
- SHA-1 (128bit)

MD5:5f4dcc3b5aa765d61d8327deb882cf99

<http://md5.gromweb.com/>

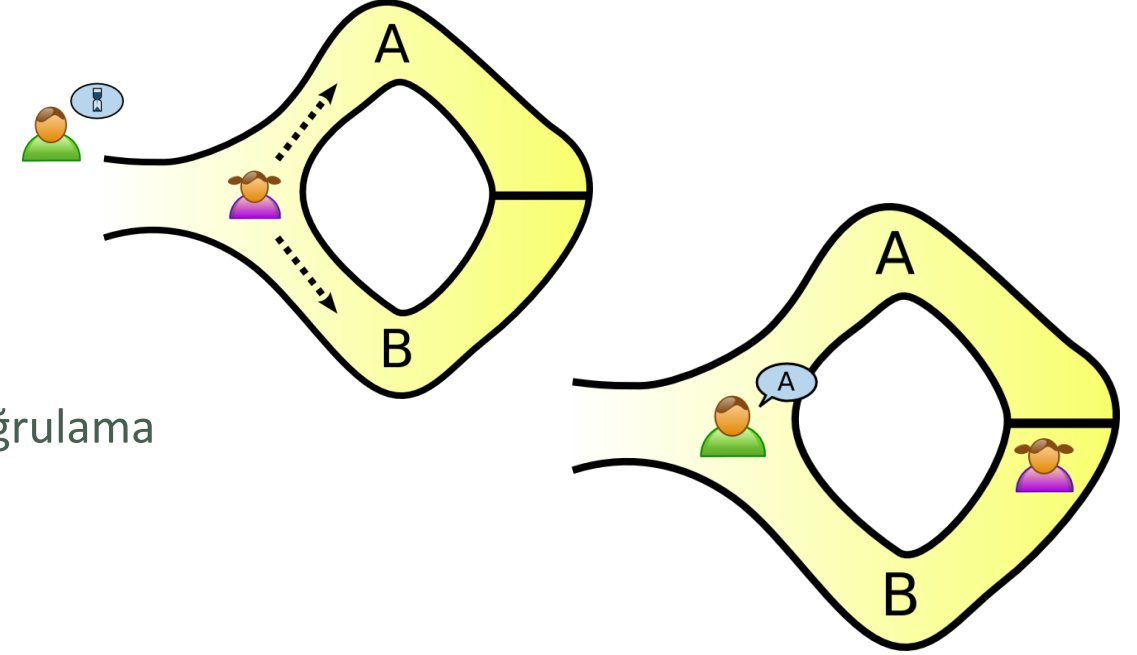
- SHA-3 Yarışma (hamsi : Özgül Küçük, spectral: Çetin Kaya KOÇ)

Ara - 10dk

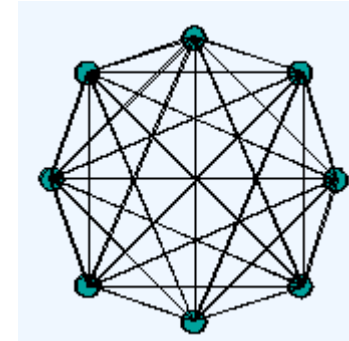
Zero Knowledge Proof

- Meydan okuma
- Etkileşimli doğrulama
- Amaç: Başka bir bilgi açığa çıkarmadan bir durumu doğrulama
(The goal is to prove a statement without leaking extra information)
- **Bütünlük (Completeness):**
- Eğer sonuç doğru ise doğrulayan yanıltılmayacaktır.
- if the statement is true, the honest verifier (that is, one following the protocol properly) will be convinced of this fact by an honest prover.
- **Geçerlilik (Soundness):**
- Eğer sonuç yanlış ise doğrulayan doğruluğa ikna edilemeyecektir.
 - (Her zaman düşük bir olasılık vardır)
 - if the statement is false, no prover, even if it doesn't follow the protocol, can convince the honest verifier that it is true,
 - except with some small probability
- **Zero-Knowledge:** Sonuç doğru ise doğrulayan bu durumdan ekstra bir bilgi öğrenememelidir.
- If the statement is true, verifier learns anything other than this fact.

Anahtar Yönetimi (Key Management)

- Anahtarın saklanması (Key Storage)
- Anahtarların değişimi (Key Exchange)
- Anahtarların yenilenmesi (Key Renewal)
- Anahtarların iptali (Key Revocation)

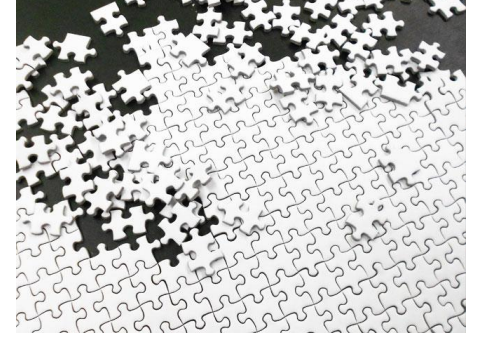
Simetrik Şifreleme: anahtarlar ortak

**CENG 507 :
KRİPTOGRAFİK ALGORİTMALAR VE
SİSTEMLER**

**CENG 434:
KRİPTOLOJİ**

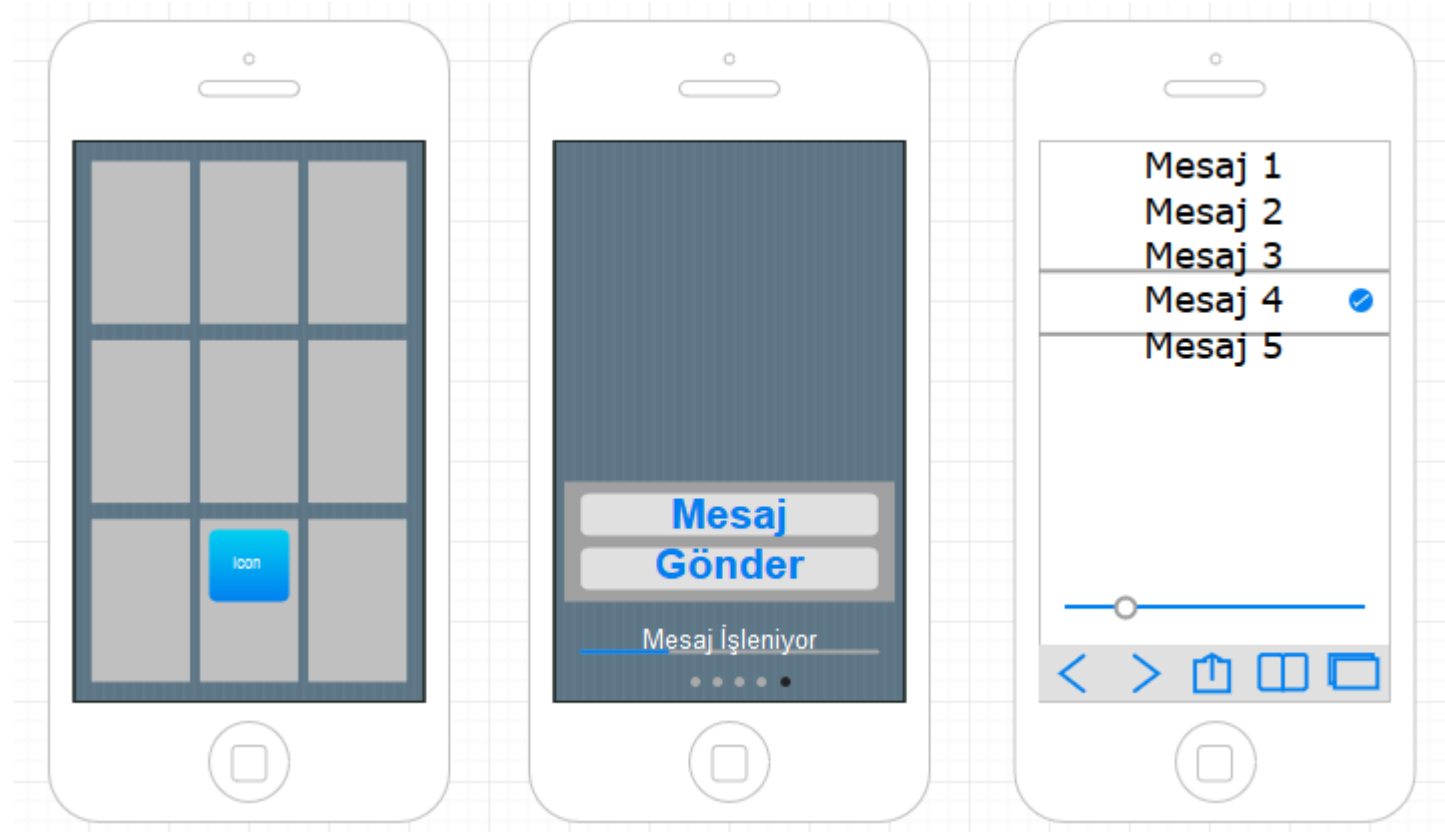

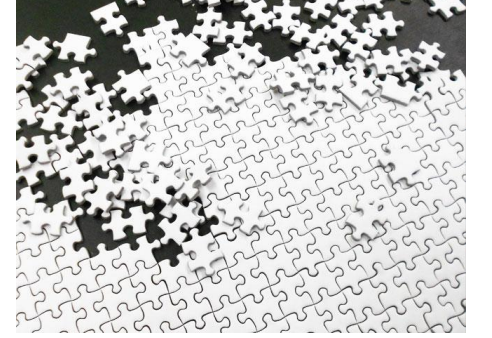
Araştırma ve Proje detayları için EDS'yi takip edin.

Proje

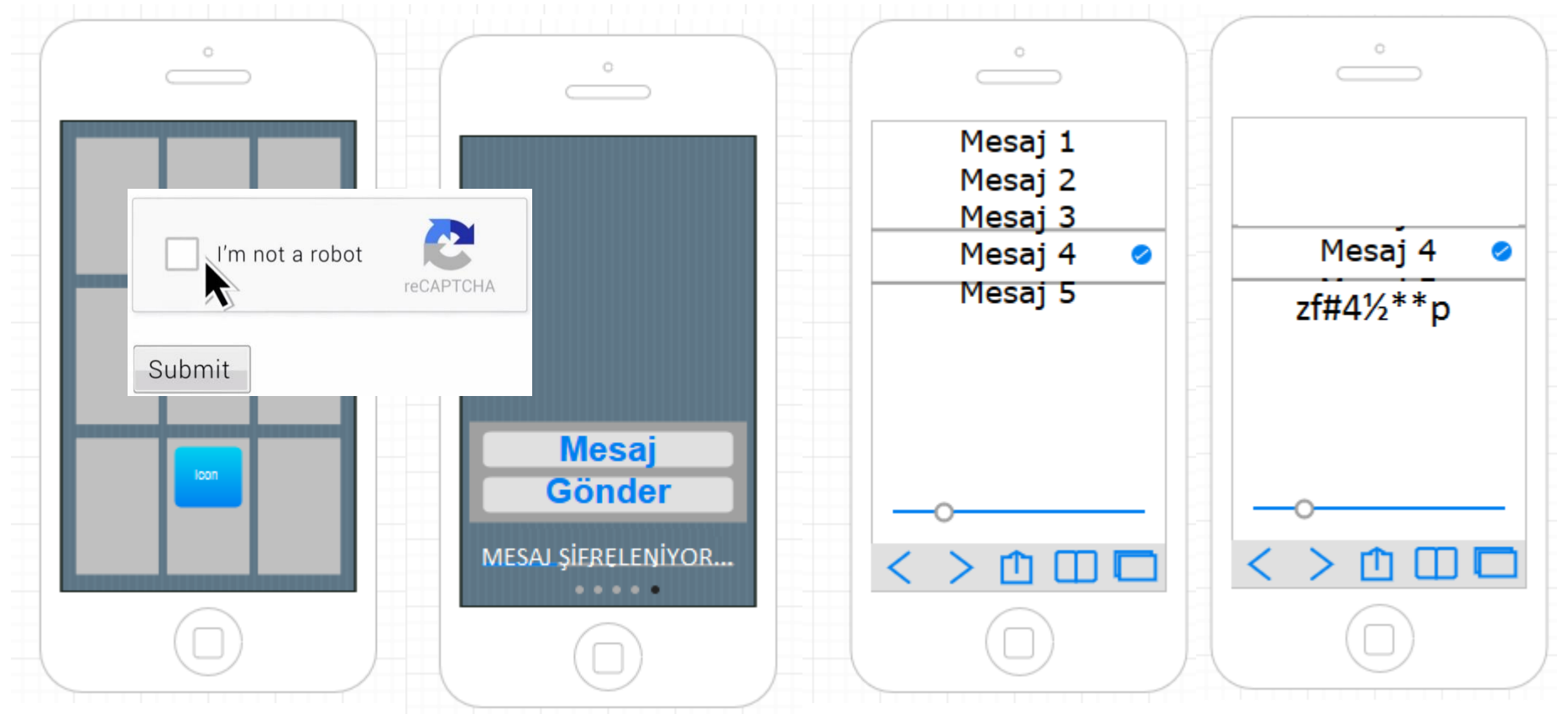
- Kullanıcı girişi
- Bir metin
- Kullanıcı_A
- Kullanıcı_B
- Tasarımı
- Uygulama
- Test senaryosu

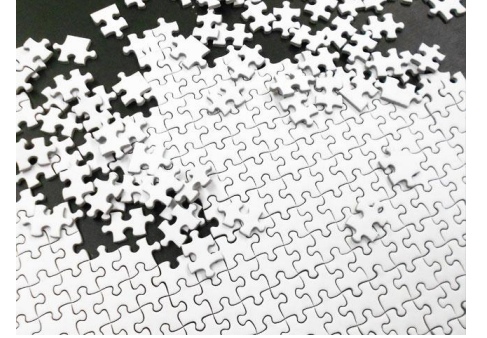

Proje

- Kullanıcı Girişi
- 3 Hatalı Giriş (bekle)
- 5 Hatalı Giriş (kilitle)
- Parola değiştirme
- Anahtar saklama
- Anahtar değişimi
- Tasarımı
- Uygulama
- Test senaryosu

Araştırma + Sunum

Bireysel

- Simetrik Şifreleme Algoritmaları
- Kimlik Doğrulama Mimarileri
- Rasgele Sayı Üreteçleri
- Özetleme Fonksiyonları
- Kriptanaliz